

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสุขภาพติดเป็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งยังเป็นตัวบ่อนทำลายศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่ตกเป็นทาสยาเสพติด ประเทศที่ประสบปัญหาสุขภาพติดย่อมทำให้ประเทศนั้นไม่มีความเจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร ในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า ปัญหาสุขภาพติดเกิดขึ้นในทุกพื้นที่และมีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มของปัญหาสุขภาพติดในประเทศจากทิศทางการเปลี่ยนแปลง ของระบบเศรษฐกิจและสังคม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) พบว่าโอกาสขยายตัวของการส่งออกจะมีการขยายฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาค ภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมเช่นนี้ทำให้ประเทศได้รับการพัฒนาแต่ขณะเดียวกันก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมหลายประการติดตามมาด้วย โดยเฉพาะปัญหาสุขภาพติดก็จะมีระดับความรุนแรงมากขึ้น

ประเทศไทยมีการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จะเห็นได้จากการที่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ พ.ศ.2504 จนถึงปัจจุบัน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมกับการพัฒนาปัญหาอย่างหนึ่งคือ ปัญหาสุขภาพติด ปัญหาสุขภาพติดเป็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคอย่างร้ายแรงต่อการพัฒนาประเทศ และได้มีมาเป็นเวลานานแล้ว ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2529 : 1)

ยาเสพติดเกี่ยวข้องกับสังคมไทยเป็นเวลานานแล้ว “มีหลักฐานแสดงว่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยา พ.ศ.1903 สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ได้เคยตรากฎหมายเพื่อแก้ ปัญหาสุขภาพติดมาแล้ว โดยตราไว้ในกฎหมายลักษณะโจรบทหนึ่งว่า “ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่น นั้น ให้ลงพระราชอาญาจหนักหนา ธิราชบาทว์ให้สิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้

จำคุกไว้จนกว่าจะอดได้แล้วให้เรียกเอาทานบนแก้มัน ญาติพี่น้องไว้แล้วจึงปล่อยให้ผู้สูบ ขายผืน ออกจากโทษ” (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2529 : 2)

จะเห็นได้ว่าเวลาที่ผ่านไป ปัญหายาเสพติดก็ยังคงอยู่ สิ่งที่เปลี่ยนไปคือสิ่งเสพติด มีการพัฒนาโดยการสังเคราะห์เปลี่ยนรูปแบบมากขึ้น จนปัจจุบันจะเห็นยาเสพติดในรูป มอร์ฟิน เฮโรอีน ยากระตุ้นประสาท ยาหล่อมประสาท ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาขาดแคลนสิ่งเสพติด อันเนื่องมาจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ ทำให้ผืนและเฮโรอีนถูกปราบปรามอย่างเข้มงวดกวาดล้าง จนบางครั้งหาได้ยาก และมีราคาแพงขึ้น ดังนั้นจึงเกิดการเสพติดยารักษาโรคบางชนิดเพื่อเป็นการทดแทน จนระบอบไปทั่วโดยเฉพาะที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เช่น ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยาหล่อมประสาท ยากระตุ้นประสาท และยาแก้ไอ แก้ปวด โดยผู้ใช้บางคนจะใช้ยาเหล่านี้ร่วมกับผืน หรือเฮโรอีน หรือใช้สลับกัน ซึ่งในจำนวนตัวยาที่ใช้แพร่หลายนั้น แอมเฟตามีนก็เป็นชนิดหนึ่งซึ่งมีผู้นิยมนำมาใช้ทดแทน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2525 : 1)

แอมเฟตามีน (AMPHETAMINE) หรือที่รู้จักแพร่หลายในชื่อยาม้า ยาขยัน หรือ ยาเสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมาย สามารถออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง โดยการกระตุ้นประสาท เช่นเดียวกับกระท่อม โคคาอีน บุหรี่ กาแฟ เป็นยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ ค้นพบครั้งแรกโดย GARDON A. ALLES ในปี พ.ศ. 2470 ต่อมา PINESE พบว่าแอมเฟตามีนมีฤทธิ์ทำให้หลอดโลหิตตีบเล็กลง ทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น พ.ศ. 2475 มีบริษัทผลิตยาแห่งหนึ่งได้นำแอมเฟตามีน มาผลิตเป็นยาสูดดมแก้หวัด แต่ได้ยกเลิกการใช้เนื่องจากพบว่าสารนี้ก่อให้เกิดการเสพติด

ในอดีต แอมเฟตามีน ชนิดที่แพร่หลายที่สุด มีสัญลักษณ์เป็นรูปหัวม้าและอักษร LONDON ประทับบนเม็ดยา ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของคำว่า “ยาม้า” ในปัจจุบันรูปแบบของยาแอมเฟตามีนมีลักษณะเป็นเม็ดเล็กๆ ในแคปซูล หรือเป็นเม็ดเล็กกลมแบน สามารถเข้าสู่ร่างกายได้โดยรับประทานหรือผสมอาหารและเครื่องดื่ม และยังมีชนิดหลอดใช้ฉีดเข้าสู่ร่างกาย

ถ้าใช้ในขนาดที่ไม่สูงนัก ก็สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ผู้ใช้จะมีความรู้สึกกระปรี้กระเปร่า และมีอารมณ์แจ่มใสเบิกบานถ้าใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่นานๆ จะ

ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขขึ้น จึงทำให้มีการนำยาไปใช้ในทางที่ผิด ผู้ใช้ยาจะต้องเพิ่มขนาดการใช้ยาตลอดเวลา เพื่อให้ได้ฤทธิ์ของยาในขนาดที่ตนต้องการ ถ้ามีการเพิ่มขนาดหรือความถี่ของการใช้ยาประเภทนี้ต่อไปเรื่อยๆแล้ว นอกจากจะทำให้เกิดการเพ้อฝันแล้วอันตรายต่อประสาทก็จะเกิดขึ้น ผู้ใช้ก่อก่อกฤตกรรมออกมาในลักษณะที่ก้าวร้าว และต่อต้านสังคมอย่างรุนแรง (ปัญญา วรรณสถิตย์ และวิโรจน์ สุมนใหม่, 2534 : 1)

หลังจากที่ทุกฝ่ายต่างตระหนักในพิษภัยของยาบ้า ซึ่งต่อมากกระทรวงสาธารณสุขเปลี่ยนชื่อเป็น “ยาบ้า” เรียกร้องให้รัฐบาลเอาจริงเอาจัง ทั้งป้องกันและปราบปรามโดยหนึ่งในหลายๆมาตรการของการปราบปรามนั้น คือการเพิ่มโทษผู้กระทำความผิด และกระทรวงสาธารณสุขได้เพิกถอนยาในกลุ่มยาบ้า เดิมจัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ให้ไปอยู่ในยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 เป็นผลให้บทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดเพิ่มสูงขึ้นเทียบเท่าความผิดเฮโรอีน กล่าวคือ ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายมีโทษสูงสุดถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ส่วนผู้เสพมีโทษจำคุกอย่างน้อย 5 ปีถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 5 หมื่นบาทถึง 5 แสนบาท ทั้งนี้ จะมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2539 เป็นต้นไป

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนคดีตามชนิดของยาเสพติด ปี พ.ศ.2530 - 2538

ปี พ.ศ.	เฮโรอีน	กัญชาแห้ง	ยาบ้า	สารระเหย	อื่น ๆ
2530	10,754	26,314	396	-	3,387
2531	12,416	37,209	683	-	3,586
2532	14,486	43,866	922	-	3,987
2533	12,808	36,815	2,216	4,085	4,097
2534	19,359	43,587	3,992	8,312	4,085
2535	22,352	44,286	5,936	10,675	4,926
2536	24,794	49,236	8,621	19,819	3,462
2537	33,637	48,681	12,606	21,276	3,715
2538	40,358	50,106	19,382	27,321	4,648

ที่มา : ฝ่ายข้อมูลคดียาเสพติด กองนิติการและพิสูจน์หลักฐาน สำนักงาน ป.ป.ส.

ตารางที่ 2 แสดงสถิติการจับกุมคดียาบ้าทั่วประเทศ ปี พ.ศ.2532 - 2538

	จำนวนคดี	จำนวนผู้ต้องหา	น้ำหนักของกลาง (ก.ก.)
พ.ศ.2532	922	944	54
พ.ศ.2533	2,216	2,281	75
พ.ศ.2534	3,992	4,124	507
พ.ศ.2535	5,936	6,259	91
พ.ศ.2536	8,633	9,299	396
พ.ศ.2537	12,644	13,944	450
พ.ศ.2538	19,382	21,216	538

ที่มา : ฝ่ายข้อมูลคดียาเสพติด กองนิติการและพิสูจน์หลักฐาน สำนักงาน ป.ป.ส.

ตารางที่ 3 แสดงสถิติการจับกุมคดียาเสพติด กทม. ปี พ.ศ.2536 - 2538

	พ.ศ.2536	พ.ศ.2537	พ.ศ.2538
เฮโรอีน	6,694	9,860	12,627
กัญชา	26,276	24,103	23,552
ยาบ้า	410	700	1,680
สารระเหย	3,057	4,502	6,618
อื่น ๆ	11	9	51
รวม	36,448 คดี	39,174 คดี	44,528 คดี

ที่มา : ฝ่ายข้อมูลคดียาเสพติด กองนิติการและพิสูจน์หลักฐาน สำนักงาน ป.ป.ส.

จากสถิติเกี่ยวกับคดียาเสพติด ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้รายงานนั้น จะเห็นว่าตัวเลขของคดียาเสพติดจะเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ส่วนในคดีของยาบ้า ก็เห็นว่า มีการเพิ่มขึ้นอย่างมาก ในส่วนรวมทั้งประเทศและในส่วนกรุงเทพมหานคร ก็จะมีสถิติสูงขึ้นทุกๆ ปี

ข่าวสารที่ปรากฏตามสื่อมวลชนในปัจจุบัน เช่น การเกิดอุบัติเหตุบนทางหลวง การที่คนกลุ่มหนึ่งทำร้ายตัวประกัน หรือมีการทำร้ายตัวเอง ฯลฯ เหล่านี้มักจะมีแอมเฟตามีน หรือ ยาบ้าเป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อชีวิตและทรัพย์สิน

เป็นที่ทราบกันว่าบุคคลที่เสพยาบ้า มีหลายกลุ่ม หลายวัย หลายอาชีพ ตลอดจน มีทุกระดับเศรษฐกิจฐานะ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อให้รับทราบและตระหนักถึงปัญหา และโทษของยาบ้า จึงเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาอย่างจริงจังเพื่อหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด

กองบังคับการปราบปรามการแพร่ระบาดของแอมเฟตามีน สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เห็นว่าควรให้การศึกษา เผยแพร่ความรู้ถึงโทษภัยของยาบ้า ยา ขยันแก่ประชาชนและเยาวชน ที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการใช้ยา เช่น พนักงานขับรถ ผู้ใช้แรงงาน ผู้ให้ บริการในสถานเริงรมย์ นักเรียนและผู้อาศัยในชุมชนแออัด (สำนักงานกฤษฎมนตรี : 7)

โดยมีการร่วมทำงานของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิหน่วยงาน ของภาครัฐบาล เช่น สำนักงานอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎมนตรี กรมการขนส่งทางบก กองบังคับการตำรวจทาง หลวง ฯลฯ และหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัทผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง ต่างก็มีบทบาททั้งด้าน ป้องกันและปราบปราม

อย่างไรก็ตามบทบาทของหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนในการป้องกันและ ปราบปราม ให้สังคมปลอดจากยาเสพติดนั้น ควรที่จะปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และให้ ประชาชนตระหนักถึงพิษภัยยาเสพติดทุกชนิด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ได้ให้ความหมายของการป้องกันไว้ว่า การป้องกันหมายถึงการให้การศึกษา ข่าวสาร ความรู้และข้อมูลในเรื่องของยาเสพติดอย่างถูกต้องด้วยวิธีการต่างๆ ไปสู่ประชาชน เพื่อเป็นการ สร้างภูมิคุ้มกันมิให้ประชาชน หันไปใช้ยาเสพติดเป็นทางออก เมื่อประสบปัญหากับตนเองและ ครอบครัว

เด็กและเยาวชน เป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต หากปล่อยให้ติดยาเสพติดก็จะกลายเป็นกลุ่มที่ก่อปัญหาร้ายแรงได้เช่นเดียวกัน สภาพสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมอุตสาหกรรม ทำให้ต้องเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย ๆ มาเป็นแข่งกับเวลา พ่อแม่แทบจะไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูก ขาดความใกล้ชิด ขาดความรักความอบอุ่น ทำให้เด็กต้องหาทางออกด้วยวิธีต่างๆ บวกกับความอยากรู้อยากเห็น ตามธรรมชาติของวัยที่ทำให้ถูกชักจูงได้ง่าย เด็กและเยาวชนจึงเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดสารเสพติด(โสภณ ชูพิกุลชัย และคณะ,2533 : 3)

สถาบันวิจัยสังคม ได้สำรวจองค์ความรู้เรื่องสตรี ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชนในประเทศไทย มีความเห็นที่ตรงกันคือ “ครอบครัวเป็นสาเหตุสำคัญในการผลักดันให้เด็กเกิดปัญหาและหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเองด้วยการใช้ยาเสพติด” (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,สถาบันวิจัยสังคม,2532:84)

ครอบครัวนั้นเป็นสถาบันพื้นฐานที่ทำหน้าที่ในการวางรากฐานให้กับสังคมโดยทำหน้าที่เป็นสถาบันแรกที่สร้างกระบวนการสังคมประภิต (SOCIALIZATION) ให้แก่สมาชิกของสังคม และเป็นพื้นฐานที่ทำหน้าที่หล่อหลอมพฤติกรรม ตลอดจนการอบรมสั่งสอนสมาชิกในครอบครัวให้เด็กและเยาวชนรู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม บรรทัดฐาน และกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคม ครอบครัวจะทำหน้าที่ดังกล่าวได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบรรยากาศของความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูบุตร และบรรยากาศของการสื่อสารระหว่างพ่อ แม่ ลูก ซึ่งผลของการสื่อสารในครอบครัวจะเป็นสิ่งหล่อหลอมทัศนคติ อุปนิสัย จริยธรรม ศีลธรรม รวมถึงบุคลิกลักษณะและอื่นๆ ของบุคคล(พัชนี เขยจรรยา และประทุม ฤกษ์กลาง,2531 : 1)

แมคคลาวด์ และเชฟเฟ้ ได้นำทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว (Family Communication Patterns Theory) มาใช้อธิบายเรื่อง การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ทางสังคม และการเมือง แก่เยาวชน เขากล่าวว่า วัยรุ่นคือช่วงเวลาที่สำคัญของชีวิต และครอบครัวมีอิทธิพลในการถ่ายทอด โดยวัยรุ่นจะรับการถ่ายทอดและสะสมไว้จนกระทั่งได้รับการถ่ายทอดหรือขัดเกลาจากสถาบันสังคมอื่นๆ (McLeod, Chaffee and Eswara, 1966 quoted in Sheinkopf,1973 : 26)

เอลคิน สนับสนุนทฤษฎีของ แมคลาวด์ และแชฟฟี ว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพพื้นฐาน ทักษะคติทางสังคม และค่านิยม (Elkin, 1960 quoted in Sheinkopf, 1973 : 26)

ดังนั้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวและรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ของวัยรุ่นซึ่งเป็นสมาชิกของครอบครัว การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการสื่อสารที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ประกอบกับเนื้อหาสาระของการสื่อสาร รวมทั้งการส่งเสริมให้กำลังใจ แนะนำและสนับสนุน เปิดโอกาสให้ลูก ๆ แสดงความคิดเห็น ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งความรัก ความเข้าใจ และอบรมสั่งสอนให้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคม ปลูกฝังจริยธรรม และศีลธรรมอันดีแก่วัยรุ่น ซึ่งในปัจจุบันถ้าครอบครัวไม่ได้ให้ความสนใจหรือไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้อย่างสมบูรณ์ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะส่งผลให้เกิดปัญหา(พีชนี เขยจรรยา และประทุม ฤกษ์กลาง, 2531 : 2)

นอกจากความสัมพันธ์ และรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแล้ว ปัจจุบันสื่อมวลชนได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ และมีบทบาทสำคัญในการควบคุมทางสังคม (Social Control) และการสังคมประกิต (Socialization) ต่อบุคคลในสังคม นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น รวมทั้งพฤติกรรมและการกระทำของบุคคลอีกด้วย (พีชนี เขยจรรยา และประทุม ฤกษ์กลาง, 2531 : 2)

การป้องกันการใช้จ่ายบ้า จึงต้องผ่านระบบสื่อสารมวลชน ซึ่งปัจจุบันมักจะพบเห็นการรณรงค์ต่อต้านการเสพยาบ้าผ่านทางสื่อมวลชนอย่างเนื่องๆ “ทั้งนี้เพื่อพึงพิงสื่อมวลชนในการเผยแพร่ ความรู้ ความคิด ออกไปยังมวลชน เพื่อที่จะให้สมาชิกผู้โดดเดี่ยว ได้เข้ามาอยู่ในเส้นทางและจุดหมายปลายทางของสังคมส่วนรวม ทั้งในด้านอุดมการณ์และปฏิบัติการ” (สมควร กวียะ, 2529 : 223)

การวิจัยครั้งนี้นอกจากมุ่งศึกษารูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแล้ว ยังศึกษา การเปิดรับสื่อมวลชนในฐานะปัจจัยควบคุม ว่ามีผลต่อความรู้และทัศนคติในเรื่องการเสพยาบ้าหรือไม่ เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ของการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวต่อการเปิดรับสื่อมวลชน และความคิดในเรื่องการเสพยาบ้า อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการต่อต้านการให้ยาบ้าของ วัยรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว กับการเปิดรับสื่อมวลชน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว กับการรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชน กับการรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้และทัศนคติ เกี่ยวกับยาบ้า ของนักเรียนหญิงและชาย
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยถึง รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว กับการรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยา บ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร ทำการศึกษาจากโรงเรียนที่สังกัดกรม สามีญศึกษา เป็นโรงเรียนประเภทสหศึกษา ที่อยู่ในเขตคลองเตย เขตพระโขนง และเขตบางเขน ซึ่งเป็นเขตที่มีสถิติผู้ติดยาเสพติดเป็นลำดับที่ 1,2 และ3 ตามลำดับ

สมมุติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร
2. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร
3. การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร
4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพศชายและหญิง มีระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าแตกต่างกัน
5. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าแตกต่างกัน

นิยามศัพท์

1. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

หมายถึง พฤติกรรมอย่างเด่นชัดหรือการกระทำที่เป็นกิจวัตรในการสื่อสารระหว่างบุคคลของสมาชิกในครอบครัวหนึ่ง ๆ ซึ่งตามแนวคิดของ David Kantor และ William Lehr ได้แบ่งรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวออกเป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 การสื่อสารภายในครอบครัวแบบปิด (Closed Family Communication)

แบบที่ 2 การสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิด (Open Family Communication)

แบบที่ 3 การสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อย (Random Family Communication)

2. การเปิดรับสื่อมวลชน

หมายถึง ความบ่อยครั้งในการรับข่าวสารข้อมูลจากสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์หรือวิดีโอ และนิตยสาร

3. ความรู้

หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ เกี่ยวกับเรื่องยาบ้าในเรื่องโทษและพิษภัย

4. ทักษะ

หมายถึง ความพร้อมที่จะประพฤติ ปฏิบัติ ความรู้สึก แนวโน้มพฤติกรรม และความคิดเห็นในการต่อต้านการเสพยาบ้า

5. ยาบ้า

หมายถึง สารเสพติดแอมเฟตามีน (Amphetamine) สามารถออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง โดยการกระตุ้นประสาท เข้าสู่ร่างกายได้โดยรับประทาน หรือผสมอาหาร และเครื่องดื่ม ส่วนชนิดหลอดใช้ฉีดเข้าสู่ร่างกาย

6. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะทำให้หน่วยงานของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหามารยาตเสพยาบ้า ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐาน สำหรับการกำหนดนโยบายด้านครอบครัวและเยาวชน เพื่อปลูกฝังทัศนคติต่อต้านการเสพยาบ้า เพื่อเสริมสร้างคุณภาพประชากรวัยรุ่นซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. ได้แนวคิดในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อสารในครอบครัว ในการที่จะนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน การให้ความรัก ความอบอุ่น และให้คำแนะนำที่ถูกต้อง สามารถช่วยป้องกันไม่ให้บุตรหลานหันไปใช้ยาเสพติดเป็นสิ่งช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ

3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับยาเสพติดอื่น ๆ ต่อไป